

Choroby, szczepienia, profilaktyka, propaganda - 1946-1956

Materiały archiwalne prezentowane na wystawie pochodzą z zasobu
Archiwum Państwowego we Wrocławiu Oddział w Legnicy
(zespół nr 85/182 „Zbiór afiszy i plakatów, 1945-2007”)

Legnica, czerwiec 2021 r.

Jeszcze niedawno choroby zakaźne wydawały nam się w zasadzie zagadnieniem opanowanym przez współczesną medycynę i – poza egzotycznymi odmianami takich chorób - stosunkowo niegroźnym. Czasem rozmawialiśmy o sezonowej grypie czy o zakaźnych chorobach wieku dziecięcego.

A teraz? Tematyka chorób, szczepień, zakażeń od wielu, wielu miesięcy wypełnia serwisy informacyjne, a grzecznościowych rozmów nie prowadzi się już o przysłowiowej pogodzie, tylko o wirusie, który półtora roku temu postawił całe nasze dotychczasowe życie – prywatne i służbowe – na głowie.

Czy jednak pamiętamy, że całkiem niedawno, zaledwie kilkadziesiąt lat temu, choroby zakaźne – ospa, tyfus, malaria, błonica, oraz walka z nimi, również były niezwykle poważnym problemem społecznym – o czym świadczą prezentowane na wystawie materiały...

227

Obwieszczenie Nr 2

Na mocy ustawy z dnia 15.VII-1919 r. (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 113) odbędzie się na terenie miasta Lignicy w okresie

od 15.IV do 1.VII-1946 r.
oraz od 15.VII do 1.X-1946 r.

każdej srody i soboty PRZYMUSOWE szczepienia przeciw ospie.

Pierwszemu szczepieniu podlegają:

- A) WSZYSTKIE DZIECI, KTÓRE W OKRESIE WSPOMNIANYM NIE SKONCZYŁY 140 ROKU ŻYCIA,
- B) WSZYSTKIE INNE DZIECI I DOROSLI DOTYCHCZAS NIE SZCZEPIONI.

Szczepieniu powtórnemu podlegają:

- A) WSZYSTKIE DZIECI, KTÓRE WE WSPOMNIANYM CZASOKRESIE UKONCZYŁY 6 LAT, A NIE UKONCZYŁY 7 ROKU ŻYCIA,
- B) WSZYSTKIE INNE OSOBY DOROSŁE, KTÓRE NIE BYŁY SZCZEPIONE POWTORNIE.

Szczepienia ochronne przeprowadza się w następujących punktach:

1. Dla dzieci do lat 7-miu w Poradni dla Matki i Dziecka przy ul. Powtanców 10 parter w okresie od 15.IV do 1.VII-1946 w srody i soboty między godz. 15-ta a 17-ta.
2. Dla pracowników miejskich i państwowych, Mil. Obyw., PKS-u, U. B., oraz innych osób wolnych zawodów w czasokresie od 15.IV do 1.VII-1946 r. w srody i soboty od godz. 13-ej do 16-ej w Miejskim Wydziale Zdrowia przy ul. Powtanców 7.
3. Dla szkół i innych uczelni od 15.IV do 1.VII-1946 r. w srody i soboty od godzin 12-ej do 16-ej w Szkole Powszechnej przy ul. Kamiennej.

Szczepienia ochronne są przymusowe!

2/XII

Pełnomocnik Rządu R. P.
na Obwód XXI m. Lignicy

(-) ANTONI STUPAK

ZARZĄD MIASTA
BOLKOW

Bolkow, dnia 15. marca 1946r.

Ostrzeżenie!

Ostrzegam przed spożyciem wody
niegotowanej ze względu na tyfus.

Burmistrz
(-) Lamot

Warnung!

Ich warne vor dem Genuss von
ungekochtem Wasser wegen Typhus-
gefahr.

Der Bürgermeister
(-) Lamot

XXVI / 5

5 / XII

Pełnomocnik Rządu R. P.
na Obwód miasta Legnicy
Referat sanitarny III/Ry.

221
Legnica, dnia 22. kwietnia 1946 r.

OKÓLNIK Nr. 8.

Na mocy rozporządzenia Min. Zdrowia - Nadzwyczajnego Komisarza do walki z Epidemiami - Okólnik Nr. 18/46 z 28. II. 1946

z a r z a d z a m:

w czasokresie od 26. b. m., do 1. czerwca b. r.

Szczepienia ochronne przeciw durowi brzusznemu

Wszyscy obywatele urodzeni w latach 1886 do 1940 podlegają przymusowemu szczepieniu. Wspomniane szczepienia odbędą się w następujących punktach:

1. Miejski Ośrodek Zdrowia, przy ul. Powstańców 10,
 2. Miejski Wydział Zdrowia, przy ul. Powstańców 7,
- pomiędzy godzinami 11 a 15.

Podkreślam, iż szczepienia ochronne są przymusowe, a uchylający się od tych szczepień, będą karani grzywną od 100 do 500 zł.

Pełnomocnik Rządu R. P.
na Obwód XXI. miasta Legnicy
(-) Antoni Stupak

Legnica, dnia 6. maja 1946 r.

OKÓLNIK Nr. 10.

Na mocy rozporządzenia Min. Zdrowia – Nadzwyczajnego
Komisarza do walki z Epidemiami – Okólnik Nr. 18/46 z 28. II. 1946

z a r z a d z a m:

w czasokresie od 20. maja do 15. czerwca b. r.

Szczepienia ochronne przeciw tyfusowi brzusznemu

Wszyscy obywatele urodzeni w latach 1886 do 1941 podlegają przymusowemu szczepieniu. Wspomniane szczepienia odbędą się w następujących punktach:

1. Miejski Ośrodek Zdrowia, przy ul. Powstańców 10, od 11 – 15 i 16 – 20 godz.

Szczepienie w zasadzie jest dwukrotne w odstępie jednytgodniowym, osobom jednak, które w ostatnich dwóch latach były szczepione przeciw tyfusowi brzusznemu wystarczy szczepienie jednorazowe, o czym zainteresowani powinni zawiadomić personel szczepienny.

Zwolnieni od szczepień będą jedynie chorzy na gruźlicę płuc, ciężkie choroby nerek i serca w okresie niezdolności, oraz osoby ciężarne, po przedłożeniu odpowiedniego świadectwa lekarskiego.

ZARZĄDZENIE

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Zdrowia z dnia 11. VII. 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 54 poz. 294) zarządzam:

1. Przymusowe szczepienie ochronne przeciwko durowi brzuszemu wszystkich osób urodzonych w latach od 1888 r. do roku 1943 włącznie, zamieszkałych lub czasowo przebywających na terenie województwa wrocławskiego w okresie

od 15 kwietnia do 1 lipca 1948 r.

2. Szczepienia odbywają się w urzędowych punktach szczepień. Zarówno szczepienia jak i badania lekarskie, mające na celu zwolnienie od szczepień – są bezpłatnie.
3. Po upływie terminu przymusowych szczepień ochronnych na danym obszarze do szkół, zakładów naukowych, wychowawczych, jak również do pracy w urzędach, instytucjach i przedsiębiorstwach państwowych, samorządowych oraz prywatnych przyjmowane mogą być tylko osoby, które przedstawią świadectwa o dokonanych szczepieniach ochronnych przeciw durowi brzuszemu, względnie o zwolnieniu od obowiązku szczepienia.
4. Winni przekroczenia przepisów niniejszego zarządzenia, względnie zarządzeń, na podstawie tego rozporządzenia wydanych, jak również winni przeciwdziałania akcji przymusowych szczepień ochronnych przeciw durowi brzuszemu, podlegają na podst. art. 22 ustawy o zapobieganiu chorobom zakaźnym i ich zwalczaniu z dnia 21. II. 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 198) oraz dekretu z dnia 16 listopada 1945 r. o podwyższeniu grzywien, kar pieniężnych, kar porządkowych oraz nawiązek (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 312) karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 30.000 zł lub jednej z tych kar, jeżeli za czyn nie grozi kara surowsza.

WOJEWODA

w/ż Kamiński Stanisław

wicewojewoda

OBWIESZCZENIE

Na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 27 poz. 198) o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu zarządzam co następuje:

1. Wszystkie osoby, które w 1947 r. chorowały na zimnicę (malarie) winny zgłosić się w okresie

od 15 kwietnia do 1 maja 1948 r.

do wyszczególnionych w punkcie 3 instytucji lekarskich — w celu przeprowadzenia bezpłatnej kuracji przeciwnawrotowej. Kuracja ta obowiązuje mimo dobrego samopoczucia i braku objawów czynnej zimnicy (malarii).

2. Wszystkie osoby, które w 1948 r. zachorują na zimnicę (malarie) winny zgłosić się **niezwłocznie** do wyszczególnionych w punkcie 3 instytucji lekarskich w celu przeprowadzenia bezpłatnej kuracji przeciwmalarycznej.
3. Instytucjami lekarskimi, do których winni się zgłaszać chorzy na zimnicę (malarie) i ozdrowieńcy — są:
 - a) lekarze domowi Ubezpieczalni Społecznej lub Spółki Brackiej — dla osób ubezpieczonych.
 - b) lekarze fabryczni — dla pracowników większych zakładów przemysłowych (o ile zakład posiada ambulatorium lekarskie),
 - c) lekarze rejonowi P. K. P. — dla funkcjonariuszy P. K. P. i
 - d) ośrodki zdrowia — dla pozostałych osób, nie wymienionych w punktach a, b i c.

WOJEWODA

(—) *Mgr St. Piaskowski*

Zarządzenie

Na podstawie rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 25 lutego 1936 r. o przymusowym szczepieniu ochronnym przeciw błonicy (dyfterii) Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 183 oraz art. 11 ust. (1) lit. A, ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr 27 poz. 198) zarządzam co następuje:

§ 1. a) Wprowadza się obowiązek szczepienia ochronnego p/błonicy (dyfterii) w czasie

od 15. XI. 49 r. do 20. XII. 49 r.

b) Przymus szczepień ochronnych p/błonicy obejmuje wszystkie dzieci od 1 r. do lat 10.

§ 2. Od przymusowych szczepień przewidzianych w § 1. wolne są dzieci, które w ciągu ostatnich dwóch lat (1947 i 1948) przed terminem szczepienia były poddane temu szczepieniu.

§ 3. Jeżeli stan zdrowia dziecka nie pozwala na dokonanie szczepienia w terminie wyznaczonym przez Wojewódzkie Władze Administracji Ogólnej, lekarz wykonywujący szczepienia może je odroczyć na inny termin.

§ 4. a) Szczepienia przymusowe dokonywane w myśl postanowień rozporządzenia niniejszego, jak również świadectwa o dokonaniu tych szczepień, są bezpłatne.

b) Koszty związane z przeprowadzeniem szczepień przymusowych ponosi Skarb Państwa.

§ 5. Winni przekroczenia przepisów niniejszego zarządzenia względnie zarządzeń, na podstawie tego rozporządzenia wydanych, jak również winni przeciwdziałania akcji przymusowych szczepień ochronnych p/błonicy (dyfterii), podlegają na podstawie art. 22 Ustawy o zapobieganiu chorobom zakaźnym i ich zwalczaniu z dnia 21. II. 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 27 poz. 198) oraz dekretu z dnia 16. XI. 1945 r. o podwyższeniu grzywny, kar pieniężnych, kar porządkowych oraz nawiazek (Dz. U. R. P. Nr 56 poz. 312) karze aresztu do 3-ch miesięcy i grzywny 30.000 zł lub jednej z tych kar, jeżeli za czyn nie grozi kara surowsza. -

WOJEWODA
w/z Kamiński Stanisław
Wicewojewoda

**WYSTAWA
REUMATOLOGICZNA
(REUMATYZM-GOŚCIEC)**

ZORGANIZOWANA PRZEZ

POLSKI CZERWONY KRZYŻ

CZYNNA

w dniach od 1 do 15 czerwca 1955 r.

w Sali Zakładów Młynarskich

przy ul. Panińskiej 29 w godz. od 9-tej do 20-tej

W S T Ę P B E Z P Ł A T N Y

POLSKI CZERWONY KRZYŻ

ZARZĄD ODDZIAŁU POWIATOWEGO W LEGNICY

zawiadamia, że w dniach

od 20 do 27 maja 1956 r. trwać będzie

VIII TYDZIEŃ ZDROWIA

pod hasłem:

„WALCZYMY O ZDROWIE DZIECKA”

Program Tygodnia Zdrowia:

1. Niedziela – dnia 20.V.56 r.

godz. 10-ta – AKADEMIA w sali „Ognisko” – po części oficjalnej część artystyczna z udziałem zespołu Radzieckiego i Polskiego.

Po Akademii pochód ulicami miasta pod Pomnik Wdzięczności i złożenie wieńców. Następnie wyjazd ekip lekarskich i lekarsko-dentystycznych do szkół podstawowych w powiecie celem przebadania dzieci szkolnych.

godz. 14-ta – Otwarcie Szkoły Matek w Poradni „D” przy ul. Mickiewicza 24.

2. W dniach od 21 do 26 maja odbywać się będą

- a) pokazy pielęgnacji niemowląt w oknie wystawowym P.D.T.
- b) otwarcie Szkoły Matek przy Legnickich Zakładach Przemysłu Odzieżowego – Oddział „A” (taśma matek) prowadzonej przez Szkołę Pielęgniarską P.C.K.
- c) w Komitetach Blokowych, zakładach pracy, w poczekalniach Ośrodków Zdrowia, w punktach felczerskich w mieście i powiecie będą wygłaszane pogadanki na temat: „WALKA O ZDROWIE DZIECKA” z przezroczami.
- d) w izbach porodowych w powiecie odbywać się będą pokazy pielęgnacji dzieci oraz organizowane będą Szkoły Matek.

**Zarząd Oddziału
Powiatowego P.C.K.
w Legnicy**

Obwieszczenie

Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26. III. 1947 r.
Nr II/20/b/2539/E w sprawie przeprowadzenia przymusowych

szczepień ochronnych przeciw **durowi brzuszному**

zarządzam co następuje:

Wszystkie osoby urodzone w latach od 1887 do 1942 r. (włącznie), zamieszkałe lub czasowo przebywające na terenie pow. Lubin podlegają przymusowemu szczepieniu ochronnemu przeciw durowi brzuszному.

Względem osób, uchylających się od przymusowego szczepienia ochronnego przeciw durowi brzuszному – będą zastosowane sankcje karne przewidziane w art. 22 ustawy o zapobieganiu chorobom zakaźnym i ich zwalczaniu z dnia 21. II. 1935 r. / Dz.U.R.P. Nr 27, poz. 198 /

Szczepienie będzie się odbywać w miejscu i w terminach podanych poniżej:

1) m. Lubin	w gmachy	Szpitala Powiatowego	dnia	12. III. 1947	godz.	8.00
2) m. Chocianów	"	"	"	"	"	"
3) gm. Chocianowlec	"	"	"	"	"	"
4) gm. Rudna	"	"	"	"	"	"
5) gm. Książnice	"	"	"	"	"	"
6) gm. Miłoradzice	"	"	"	"	"	"
7) gm. Parchocln	"	"	"	"	"	"
8) gm. Zimna Woda	"	"	"	"	"	"
9) gm. Rynardce	"	"	"	"	"	"
10) gm. G. Pucharowo	"	"	"	"	"	"

Lekarz Powiatowy

(Dr. Demski Jan)

MUCHY

*roznosza, zarazki
chorob zakaznych*

dbaj

O CZYSTOŚĆ I PORZĄDEK

Autor: Edyta Łaborewicz

Dziękujemy za obejrzenie wystawy!